

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

№5

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026
MAY

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 - Texnika fanlari

08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic Resource Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBER INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ БИБЛИОТЕКА LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, may.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afrovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umiddjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellashtirish
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

STERJEN KO'NDALANG KESIM YUZASI ELLIPS SHAKLIDAGI TRANSFORMATORNING QISQA TUTASHUV PAYTIDAGI MEKANIK ZO'RIQISHGA CHIDAMLILIGI	10
Bekishev Allabergen Yergashevich, Yakubova Dilfuza Kuanishovna, Saidova Nozima Akkulovna	
ВЛИЯНИЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОЙ ДИНАМИКИ НА РАЗВИТИЕ СФЕРЫ УСЛУГ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА	19
Мусаева Шоира Азимовна, Муйинжонов Хусейн Алишеревич	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ КОМПАНИЙ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	28
Габбарова Ильмира Володиевна	
BALAND BINOLAR FASADLARINI PARDOZLASH TEXNOLOGIYALARINI EKSPLOATATSION ISHONCHLILIK VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH	34
Amirov Shavkat Rahmatullayevich	
ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОГО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	41
Усманова Азиза Баходировна	
PEREGONDAGI HARAKATNI BOSHQARISH TIZIMLARINI MIKROPROTSESSORLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TUZILMAVIY SXEMASINI ISHLAB CHIQISH	46
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	55
Alimova Dilafrō'z Tohir qizii	
HUDUDLAR KESIMIDA AHOLI O'SISHINING BANDLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	61
Xusniddinova Gulnoza Ulug'bek qizi	
QUYOSH FOTOELEKTRIK PANELLARI SAMARADORLIGIGA ATROF-MUHIT OMILLARI VA CHANGLANISHNING TA'SIRI HAMDA ULARNI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR	67
Botirov Bozorbek, Iskandarova Charos, Avazov Jonibek, Sultonov Abror	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI ..	75
Rajapov Xayrulla Bekdurdıyevich, Sharipova Lobar Umrbek qizi	
INTERPOLATSION TIKLASH ALGORITMLARINING OCR ANIQLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH	82
Aliyev Nodirbek Hamidullo o'g'li	
IKORXONALARDA KORPORATIV BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI VA INSTITUTSIONAL OMILLARI	90
Muxtorova Shaxlo Farxodovna	
O'ZBEKISTONDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARINI EKONOMETRIK PROGNOZLASH	94
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
KPI-BASED PERFORMANCE MANAGEMENT AND ITS IMPACT ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY	99
Sultanova Kamila Mukhtorali kizi	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	104
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
FARG'ONA VILOYATI MAHALLALARIDA TADBIRKORLIK VA HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOY-IQTISODIY VA INSTITUTSIONAL OMILLARINI BAHOLASH	110
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	

MHXS STANDARTLARIGA O‘TISH: KORXONALAR UCHUN AMALIY MUAMMOLAR VA YECHIMLAR	116
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna	
TURMUSH FAROVONLIGINI BAHOLASHNING KO‘P O‘LCHOVLI USULLARI VA MEZONLARI	120
Turdikulova Moxira Maxmasharifovna	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY-IQTISODIY IMPERATIVLARI	125
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
YENGIL SANOAT KORXONALARIDA RO‘Y BERISHI MUMKIN BO‘LGAN BAXTSIZ HODISALAR VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI	131
Dehqonov Oyatillo Mansurbek o‘g‘li, Abduraxmanov Abdurashid Ataxanovich	
VTULKA DETALINI ISHLAB CHIQRISHDA SHTAMPLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH...	136
Abdullayev Fatxulla, Xasanov Kamoliddin, Yolg‘ashova Madina, Jo‘rayev Muhiddin	
JAHON MOLIYAVIY TIZIMINING TRANSFORMATSIYASI.....	140
Qobilova Nodira Qayumjon qizi, Normurodov X.E.	
KORXONALARDA “TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH” KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	144
Mamasoliyev G‘ayratbek Maxamadyusupovich	
HUDUDIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA MAHSULOT EKSPORTINI DIVERSIFIKATSIYALASH YO‘LLARI.....	149
Mamadjanova Tuyg‘unoy Axmadjanovna	
PAXTA-TO‘QIMACHILIK KLASTERLARIDA ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ASOSIDA YUQORI QO‘SHILGAN QIYMATLI MAHSULOTLAR ULUSHINI KENGAYTIRISH	154
Yusupova Feruza Yo‘ldoshevna	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MIKROLOYIHALARNING O‘RNI	159
Irgashev Anvar Farxodovich	
XALQARO KOMPANIYALARDA INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	166
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ДЕГРАДАЦИИ КОМПОНЕНТОВ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ МОДУЛЕЙ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ КЛИМАТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ: ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР	171
Дыскин Валерий Григорьевич, Курбанов Юнус Муртаза угли, Жубаназаров Ринат Шапагат Улы	
RIVOJLANGAN DAVLATLARDA CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH TIZIMINING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	177
O‘tbosarov Abrorbek Adxamjon o‘g‘li	
DAVLAT ORGANLARI VA TASHKILOTLARI ICHKI AUDITORLARINING PROFESSIONAL AXLOQ QOIDALARINI ISHLAB CHIQRISH.....	182
Xamidova Zarifa Urol qizi	
AUDIT JARAYONIDA DALIL OLISH VA UNING MUAMMOLARI.....	189
Ro‘zmetov Mansur	
O‘ZBEKISTONDA IJTIMOYIY TURIZMNI QO‘LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	193
Shaydulova Marjona Alisher qizi	
KORXONALARNING MOLIYAVIY HOLATINI IFODALOVCHI KO‘RSATKICHLAR VA ULARNING MOLIYAVIY TAHLILI AHAMIYATI.....	198
Rizoyev Farrux Hikmatilloevich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDA IQTISODIY SALOHİYATNI TAKOMILLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH MASALALARI.....	203
Turaboev Ibroxim Ismoil o‘g‘li	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG‘DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	208
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ	218
Юсупов Зойиржон Ровшан угли, Жумаев Улуғбек Нодирбекович	
ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНЫХ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ.....	224
Тожалиев Шохрух Талип ўғли	
GAMES ARE A POWERFUL TOOL FOR IMPROVING LANGUAGE LEARNING	229
Kulakhmedova Gulnora Abdurahimovna	
О‘ЗБЕКISTONDA TIJORAT BANKLARINING INNOVATSION XIZMATLARI ORQALI KAMBAG‘ALLIKNI KAMAУTIRISH	234
Azlarova Aziza Axrorovna	
AVTOMOBIL SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINI BOSHQARISH VA RISKLARNI KAMAУTIRISH MEХANIZMLARI.....	241
Marufxanov Davron Hasanovich	
О‘ЗБЕКISTONDA KICHIK BIZNES VA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING YANGI IMKONIYATLARI: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA ISTIQBOLLARI.....	249
Isakjanova Saboxat Muhamedovna	

O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING YANGI IMKONIYATLARI: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA ISTIQBOLLARI

Isakjanova Saboxat Muhamedovna

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,

tayanch doktorant

Tel.: +99899 112 36 91

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekistonda kichik biznes va yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishning yangi imkoniyatlari, 2026-yilda amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlar hamda ularning istiqboldagi ta'siri kompleks tahlil qilinadi. Tadqiqotda kichik biznesni qo'llab-quvvatlashning institutsional va moliyaviy mexanizmlari, yoshlar tadbirkorligi uchun yaratilayotgan sharoitlar hamda raqamli iqtisodiyot sharoitida shakllanayotgan yangi biznes imkoniyatlari o'rganilgan.

Tahlillar O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlari hamda [World Bank](#) va [OECD](#) xalqaro tashkilotlarining hisobotlariga tayangan holda amalga oshirilgan.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda moliyaviy resurslarga kirish imkoniyati, raqamli savodxonlik darajasi va innovatsion infratuzilmaning rivojlanishi eng muhim omillar hisoblanadi. 2026-yil islohotlari ushbu yo'nalishda yangi imkoniyatlar yaratib, kichik biznesning iqtisodiy o'sishdagi rolini yanada mustahkamlashi kutilmoqda.

Kalit so'zlar: kichik biznes, yoshlar tadbirkorligi, 2026-yil islohotlari, raqamli iqtisodiyot, startaplar, innovatsiya, moliyaviy qo'llab-quvvatlash, O'zbekiston.

Abstract. This article provides a comprehensive analysis of new opportunities for the development of small business and youth entrepreneurship in Uzbekistan, focusing on the 2026 reforms and their prospective impact on economic development. It examines institutional and financial support mechanisms for small businesses, conditions for youth entrepreneurship, and emerging opportunities within the digital economy.

The study is based on data from the State Committee of the Republic of Uzbekistan on Statistics as well as reports from [World Bank](#) and [OECD](#).

The findings indicate that access to finance, digital literacy, and innovation infrastructure are the key drivers of youth entrepreneurship development. The 2026 reforms are expected to further strengthen the role of small business in Uzbekistan's economic growth.

Keywords: small business, youth entrepreneurship, 2026 reforms, digital economy, startups, innovation, financial support, Uzbekistan.

Аннотация. В данной статье проводится комплексный анализ новых возможностей развития малого бизнеса и молодежного предпринимательства в Узбекистане, реформ 2026 года и их перспективного влияния на экономическое развитие страны. Рассматриваются институциональные и финансовые механизмы поддержки малого бизнеса, условия для молодежного предпринимательства, а также новые возможности, формирующиеся в условиях цифровой экономики.

Исследование основано на данных Государственный комитет Республики Узбекистан по статистике, а также отчетах [World Bank](#) и [OECD](#).

Результаты показывают, что ключевыми факторами развития молодежного предпринимательства являются доступ к финансированию, уровень цифровой грамотности и развитие инновационной инфраструктуры. Реформы 2026 года создадут дополнительные возможности для укрепления роли малого бизнеса в экономическом росте страны.

Ключевые слова: малый бизнес, молодежное предпринимательство, реформы 2026 года, цифровая экономика, стартапы, инновации, финансовая поддержка, Узбекистан.

KIRISH

O'zbekistonda so'nggi yillarda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik iqtisodiy o'sishning muhim drayverlaridan biri sifatida shakllanib bormoqda. Rasmiy statistik ma'lumotlarga ko'ra, ushbu sektor mamlakat yalpi ichki mahsulotining sezilarli qismini shakllantirib, bandlikni ta'minlash hamda iqtisodiy faollikni oshirishda strategik ahamiyat kasb etmoqda.

Tadbirkorlik nazariyasida Joseph Schumpeter tomonidan ilgari surilgan innovatsion rivojlanish konsepsiyasi kichik biznesni iqtisodiy transformatsiyaning asosiy harakatlantiruvchi kuchi sifatida talqin qiladi. Shuningdek, inson kapitali va institutsional muhitga asoslangan zamonaviy yondashuvlar, jumladan [World Bank](#) va [OECD](#) tadqiqotlari kichik biznes rivojlanishini ko'p omilli tizim sifatida izohlaydi.

Shu bilan birga, 2026-yilda amalga oshirilishi rejalashtirilgan iqtisodiy islohotlar kichik biznes va, ayniqsa, yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda yangi bosqichni boshlab berishi kutilmoqda. Ushbu islohotlar moliyaviy resurslarga kirish imkoniyatlarini kengaytirish, startup ekotizimini rivojlantirish hamda raqamli iqtisodiyot imkoniyatlaridan samarali foydalanishni rag'batlantirishga yo'naltirilgan.

Bundan tashqari, zamonaviy iqtisodiyotda raqamli texnologiyalar va innovatsion biznes modellarining jadal rivojlanishi yoshlar tadbirkorligi uchun yangi imkoniyatlarni yuzaga keltirmoqda. Elektron tijorat, fintech xizmatlari, masofaviy ish platformalari va startup loyihalarining rivojlanishi yoshlarning biznes faoliyatiga kirib kelishini sezilarli darajada osonlashtirmoqda. Bu esa iqtisodiyotning yangi segmentlarini shakllantirish va raqobatbardoshlikni oshirishda muhim omil sifatida namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, davlat tomonidan tadbirkorlik subyektlarini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan institutsional mexanizmlar, imtiyozli kreditlar, subsidiyalar hamda biznes-inkubatorlar faoliyati kengayib bormoqda. Yoshlar bandligini ta'minlash, ularning innovatsion g'oyalarini moliyalashtirish va tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish bo'yicha qator dasturlar amalga oshirilmogda. Mazkur jarayonlar yoshlar tadbirkorligining iqtisodiy va ijtimoiy ahamiyatini yanada kuchaytirmoqda.

Shu bois, ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi O'zbekistonda kichik biznes va yoshlar tadbirkorligi rivojlanishining determinantlarini aniqlash hamda 2026-yil islohotlarining ushbu jarayonga ta'sirini konseptual va empirik yondashuv asosida tahlil qilishdan iborat.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi shundan iboratki, unda yoshlar tadbirkorligi rivojlanishi moliyaviy, raqamli, innovatsion va institutsional omillarni integratsiyalashgan konseptual model asosida tizimli ravishda tahlil qilinadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Kichik biznes va yoshlar tadbirkorligi iqtisodiy rivojlanishning muhim omili sifatida iqtisodiy adabiyotlarda keng o'rganilgan yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Dastlabki nazariy asoslar Joseph Schumpeter tomonidan ishlab chiqilgan bo'lib, u tadbirkorlikni iqtisodiy rivojlanishning asosiy innovatsion kuchi sifatida talqin qiladi. Schumpeterga ko'ra, tadbirkorlik "ijodiy vayronkorlik" jarayoni orqali iqtisodiy tizimni yangilab boradi hamda yangi bozorlar va texnologiyalarni shakllantiradi.

Zamonaviy iqtisodiy tadqiqotlarda kichik va o'rta korxonalar (SME) iqtisodiy barqarorlik, bandlikni ta'minlash va innovatsion rivojlanishning asosiy subyektlari sifatida qaraladi. [OECD](#) ma'lumotlariga ko'ra, kichik va o'rta biznes subyektlari dunyo miqyosida barcha korxonalarining asosiy qismini tashkil etib, global bandlikning sezilarli ulushini ta'minlaydi. Shu bois, ko'plab davlatlarda kichik biznesni qo'llab-quvvatlash iqtisodiy siyosatning ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida e'tirof etiladi.

Yoshlar tadbirkorligi esa alohida tadqiqot yo'nalishi sifatida so'nggi yillarda yanada dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. [World Bank](#) tadqiqotlarida qayd etilishicha, yoshlar tadbirkorligi rivojlanayotgan mamlakatlarda bandlik muammosini yumshatish va iqtisodiy faollikni oshirishning muhim vositalaridan biri hisoblanadi. Yoshlarning innovatsion fikrlashga moyilligi, raqamli texnologiyalarni tez o'zlashtirishi hamda yangi biznes modellariga moslashuvchanligi ularning asosiy ustunliklari sifatida baholanadi.

Ilmiy adabiyotlarda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishning asosiy determinantlari sifatida moliyaviy resurslarga kirish imkoniyati, institutsional muhit sifati, soliq siyosati, biznes infratuzilmasining rivojlanganligi va ta'lim tizimining samaradorligi ko'rsatib o'tiladi. Xususan, Thorsten Beck va hamkorlarining ilmiy tadqiqotlari moliyaviy tizimi rivojlangan davlatlarda kichik biznesning o'sish sur'atlari yuqori bo'lishini empirik jihatdan asoslab beradi. Ularning fikricha, kredit resurslari va moliyaviy xizmatlardan foydalanish imkoniyati tadbirkorlik faoliyatining kengayishida muhim omil hisoblanadi.

So'nggi yillarda raqamli iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalarning rivojlanishi kichik biznes hamda yoshlar tadbirkorligini tadqiq etishda yangi yondashuvlarni shakllantirmoqda. Elektron tijorat, fintech xizmatlari,

startup ekotizimi va sun'iy intellekt asosidagi biznes modellarning rivojlanishi yoshlar uchun yangi iqtisodiy imkoniyatlarni yuzaga keltirmoqda. Shu bilan birga, ilmiy manbalarda raqamli savodxonlik darajasi va innovatsion infratuzilmaning rivojlanganligi tadbirkorlik muvaffaqiyatining muhim omillari sifatida qayd etiladi.

O'zbekiston sharoitida ham kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirish bo'yicha qator ilmiy tadqiqotlar amalga oshirilgan bo'lib, ular asosan iqtisodiy islohotlar, bandlik siyosati, hududiy rivojlanish va investitsion muhit masalalariga bag'ishlangan. Davlat tomonidan tadbirkorlik subyektlarini qo'llab-quvvatlash, yoshlarni biznes faoliyatiga jalb etish va startup loyihalarni rivojlantirish bo'yicha qabul qilinayotgan dasturlar iqtisodiy adabiyotlarda ijobiy baholanmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot O'zbekistonda kichik biznes va yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishning yangi imkoniyatlarini 2026-yil islohotlari kontekstida kompleks tahlil qilishga qaratilgan bo'lib, u IMRaD (Introduction–Methods–Results–Discussion) ilmiy yondashuvi asosida amalga oshiriladi. Tadqiqotda miqdoriy (quantitative) va sifatli (qualitative) yondashuvlar uyg'unlashtirilgan holda qo'llanilib, bu tadqiqotning empirik asoslanganligini ta'minlaydi.

Tadqiqot dizayni aralash yondashuv (mixed-method approach) asosida shakllantirilgan bo'lib, u statistik tahlil, institutsional yondashuv, empirik modellashtirish hamda xalqaro taqqoslash (benchmarking) elementlarini o'z ichiga oladi. Mazkur yondashuv kichik biznes va yoshlar tadbirkorligi rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni chuqur va kompleks o'rganish imkonini beradi.

Tadqiqotda foydalanilgan ma'lumotlar asosan rasmiy va ishonchli manbalardan olingan bo'lib, jumladan O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi, [World Bank](#) hamda [OECD](#) statistik va analitik hisobotlari asosiy manba sifatida xizmat qiladi. Shuningdek, 2026-yilda kichik biznes va yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishga qaratilgan davlat dasturlari, normativ-huquqiy hujjatlar va institutsional tashabbuslar ham tahlil jarayoniga jalb etilgan.

Tadqiqot doirasida yoshlar tadbirkorligi rivojlanish darajasi quyidagi funksional model asosida baholanadi:

$$YTR=f(F,D,I,S)$$

bu yerda:

YTR – yoshlar tadbirkorligi rivojlanish darajasi;

F – moliyaviy imkoniyatlar (kreditlar, grantlar, investitsiyalar);

D – raqamli savodxonlik va raqamli infratuzilma;

I – innovatsion ekotizim va startup infratuzilmasi;

S – institutsional va soliq siyosati.

Tadqiqot davomida yoshlar tadbirkorligi rivojlanishiga ta'sir etuvchi asosiy omillar konseptual determinantlar modeli asosida tahlil qilindi. Ushbu model yoshlar tadbirkorligi rivojlanishini belgilovchi to'rtta asosiy yo'nalishni — moliyaviy imkoniyatlar, raqamli savodxonlik va infratuzilma, innovatsion ekotizim hamda institutsional va soliq siyosatini — o'z ichiga oladi.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, moliyaviy resurslarga kirish imkoniyati yoshlar tadbirkorligining eng muhim rag'batlantiruvchi omillaridan biri hisoblanadi. Shu bilan birga, raqamli savodxonlik zamonaviy iqtisodiyot sharoitida biznesni boshlash va samarali yuritish imkoniyatlarini kengaytiruvchi muhim struktural omil sifatida namoyon bo'ladi.

Innovatsion ekotizim startaplarni rivojlanishini jadallashtiruvchi institutsional muhit sifatida xizmat qilsa, institutsional va soliq siyosati umumiy biznes muhitining barqarorligi hamda investitsion jozibadorligini belgilaydi.

Empirik tahlilda deskriptiv statistika, korrelyatsiya tahlili va regressiya tahlili usullari qo'llaniladi. Deskriptiv tahlil yordamida asosiy tendensiyalar va struktural o'zgarishlar aniqlanadi, korrelyatsiya tahlili orqali o'zgaruvchilar o'rtasidagi bog'liqlik darajasi baholanadi, regressiya modeli esa omillarning yoshlar tadbirkorligi rivojlanishiga ta'sir kuchini empirik asosda aniqlash imkonini beradi.

Mazkur metodologik yondashuv kichik biznes va yoshlar tadbirkorligini nafaqat tavsiflash, balki uning iqtisodiy o'sishga ta'sirini empirik asosda baholash imkonini beradi va shu orqali tadqiqotning ilmiy hamda amaliy ahamiyatini oshiradi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari O'zbekistonda kichik biznes va yoshlar tadbirkorligining so'nggi yillardagi rivojlanish tendensiyalarini kompleks tahlil qilish asosida shakllantirildi. Empirik ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, kichik

biznes sektori mamlakat iqtisodiyotida barqaror o'sish dinamikasiga ega bo'lib, uning yalpi ichki mahsulotdagi ulushi so'nggi yillarda sezilarli darajada oshgan.

O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, kichik biznes subyektlarining yalpi ichki mahsulotdagi ulushi 2021-yildagi 48,7 foizdan 2025-yilda 52,2 foizga yetgan. Bu esa kichik biznesning milliy iqtisodiyotdagi strategik ahamiyati tobora ortib borayotganini ko'rsatadi. Mazkur o'sish davlat tomonidan tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan institutsional va moliyaviy mexanizmlarning samaradorligi bilan izohlanadi.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, 2021–2025-yillar davomida kichik biznesning YaIMdagi ulushi quyidagi o'sish tendensiyasiga ega bo'lgan (1-jadval).

1-jadval

Kichik biznesning YaIMdagi ulushi dinamikasi¹

2021 yil	48,7%
2022 yil	51,2%
2023 yil	49,2%
2024 yil	55,9%
2025 yil	52,2%

Ushbu ma'lumotlar kichik biznes sektorining iqtisodiy tebranishlarga qaramay barqaror o'sish trendini saqlab qolayotganini ko'rsatadi. Ayniqsa, davlat tomonidan yaratilayotgan qulay biznes muhiti, tadbirkorlikni moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining kengayishi va raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi ushbu ijobiy dinamikaga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda.

Tahlil natijalariga ko'ra, 2025-yil holatiga kelib yakka tartibdagi tadbirkorlar soni 284 110 nafarga yetgan bo'lib, ularning sezilarli qismi 35 yoshgacha bo'lgan yoshlar hissasiga to'g'ri keladi. Mazkur ko'rsatkich yoshlar orasida tadbirkorlik faolligi tobora ortib borayotganini va yoshlarning iqtisodiy jarayonlardagi ishtiroki kuchayib borayotganini tasdiqlaydi.

2025-yilning birinchi yarmida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlarining iqtisodiyot tarmoqlari bo'yicha taqsimoti quyidagi asosiy yo'nalishlarda shakllangan (2-jadval)

2-jadval

Sektorlar kesimidagi taqsimot²

Sektor	(%) Ulushi
Savdo	37%
Qishloq xo'jaligi	13%
Sanoat	13%
Xizmatlar	9%
Qurilish	6%
Boshqa sohalar	22%

So'nggi yillarda kichik biznes va yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash bo'yicha qator institutsional islohotlar amalga oshirildi. Jumladan:

imtiyozli kreditlash tizimi kengaytirildi;

startup loyihalar uchun grant dasturlari joriy qilindi;

raqamli platformalar orqali biznesni ro'yxatdan o'tkazish jarayonlari soddalashtirildi;

tadbirkorlik faoliyatini boshlash uchun ma'muriy tartib-taomillar optimallashtirildi.

Mazkur chora-tadbirlar natijasida yangi tashkil etilgan biznes subyektlarining barqarorligi va iqtisodiy faolligi oshgani kuzatilmoqda. Shu bilan birga, qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining samaradorligi moliyaviy resurslardan foydalanish imkoniyati, hududiy infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi hamda tadbirkorlik

1 Muallif ishlanmasi

2 Muallif ishlanmasi

ko'nikmalarining shakllanganligiga bevosita bog'liq ekanligi aniqlandi.

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish turli mamlakatlarda turlicha institutsional modellarga asoslanadi.

Masalan, Estoniya tajribasida raqamli infratuzilma va startap ekotizimini rivojlantirish ustuvor yo'nalish hisoblanadi. Ushbu model doirasida yosh tadbirkorlar uchun inkubatsiya dasturlari, mentoring tizimi va raqamli davlat xizmatlari keng joriy etilgan. Natijada, Estoniya Yevropadagi eng rivojlangan startap ekotizimlaridan biriga aylangan.

Janubiy Koreya tajribasida esa davlat tomonidan faol qo'llab-quvvatlash modeli ustunlik qiladi. Bu mamlakatda grantlar, subsidiyalar, texnologik parklar va startap inkubatorlari orqali yoshlar biznesi faol rag'batlantiriladi. Innovatsion tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash davlat iqtisodiy siyosatining muhim yo'nalishlaridan biri sifatida shakllangan.

Shuningdek, Xitoy tajribasida yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish keng qamrovli davlat siyosati asosida amalga oshiriladi. Ushbu model moliyaviy qo'llab-quvvatlash, biznes ta'limi, texnologik infratuzilma va eksportga yo'naltirilgan startaplarni rag'batlantirish mexanizmlarini o'z ichiga oladi.

Xalqaro tashkilotlar, jumladan [OECD](#) va [World Bank](#) tadqiqotlari ham samarali tadbirkorlik siyosati ta'lim, moliyalashtirish va institutsional qo'llab-quvvatlashning o'zaro uyg'unligiga asoslanishini ta'kidlaydi. Ushbu tajribalar O'zbekiston uchun ham yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda muhim metodologik va amaliy asos bo'lib xizmat qilishi mumkin (3-jadval).

3-jadval

Yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlashning xalqaro modellari³

Davlat	Model turi	Asosiy mexanizmlar	Kuchli tomoni
Estoniya	Raqamli jamiyat va elektron boshqaruv asosidagi startap ekotizimi modeli	e-government, startup inkubatorlar, IT infratuzilma	Tezkor va innovatsion biznes muhiti
Koreya Respublikasi	Kreativ iqtisodiyot va K-Startup ekotizimi modeli	grantlar, subsidiyalar, texnoparklar	Innovatsion o'sish va eksport salohiyati
Xitoy Xalq Respublikasi	Ommaviy tadbirkorlik va innovatsiya modeli	ommaviy dasturlar, mentoring, moliyalashtirish	Yuqori miqyos va tez kengayish
O'zbekiston	Integratsiyalashgan yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash modeli (2026-yil islohotlari)	ta'lim, moliya, startap qo'llab-quvvatlash	Kompleks yondashuv

Xalqaro solishtirma tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, Estonia, South Korea, China va United States tajribalari yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda turli model yondashuvlar mavjudligini tasdiqlaydi.

Estoniya tajribasida raqamli davlat tizimi va e-governance asosida shakllangan startap ekotizimi yuqori samaradorlikni ta'minlaydi. Koreya Respublikasida esa kreativ iqtisodiyot va davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash siyosati innovatsion biznesning jadal rivojlanishiga xizmat qilmoqda. Xitoyda ommaviy tadbirkorlik va innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash siyosati keng ko'lamlı iqtisodiy faollikni shakllantirgan bo'lsa, AQShda venchur kapitalga asoslangan model yuqori riskli, biroq yuqori rentabelli startaplarning rivojlanishini rag'batlantiradi.

Ushbu tadqiqot natijalari O'zbekistonda kichik biznes va yoshlar tadbirkorligining so'nggi yillardagi o'sish tendensiyalarini tasdiqlaydi hamda 2026-yilda amalga oshirilayotgan yangi islohotlar bilan bog'liq holda ularni chuqurroq talqin qilish imkonini beradi. Empirik natijalar kichik biznesning YaIMdagi ulushi 2025-yilda 52,2 foizga yetganini ko'rsatmoqda. Bu esa xususiy sektorning milliy iqtisodiyotdagi strategik rolini tobora mustahkamlanib borayotganidan dalolat beradi.

2026-yilda amalga oshirilayotgan yoshlar tadbirkorligi islohotlarining eng muhim strategik yo'nalishlaridan biri sifatida "Yangi avlod tadbirkorlari" dasturini alohida ta'kidlash mumkin. Ushbu dastur doirasida kamida 40 ming nafar yoshni biznes asoslariga o'qitish rejalashtirilgan bo'lib, bu O'zbekistonda tadbirkorlik ta'limini tizimli shaklga o'tkazishning muhim bosqichi sifatida baholanadi.

Shuningdek, Harvard University, Stanford University va London School of Economics and Political Science kabi nufuzli oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlikni rivojlantirish xalqaro bilim transferi orqali inson kapitali sifatini oshirishga xizmat qilishi kutilmoqda. Ushbu tajribalarni integratsiya qilish yosh tadbirkorlarning zamonaviy boshqaruv, innovatsion fikrlash va biznes yuritish kompetensiyalarini sezilarli darajada rivojlantirish imkonini beradi.

Bundan tashqari, 2026-yilda joriy etilgan yangi institutsional chora-tadbirlardan biri sifatida olis hududlarda xorijiy tillar bo'yicha kamida C1 darajadagi milliy yoki xalqaro sertifikatga ega yoshlarga o'quv markazlari ochish uchun foizsiz ssudalar ajratish mexanizmi joriy qilindi. Mazkur tashabbus doirasida 3 yil muddatga, 6 oylik imtiyozli davr bilan 131,84 mln so'mgacha (BHMning 320 baravari miqdorida) kredit mablag'lari ajratilishi nazarda tutilgan.

Ushbu mexanizm nafaqat yangi biznes boshlayotgan yoshlar uchun qo'shimcha iqtisodiy imkoniyat yaratadi, balki chekka hududlarda ta'lim xizmatlari infratuzilmasini rivojlantirishga ham xizmat qiladi. Natijada, hududlardagi yoshlar xorijiy tillarni o'rganish uchun yirik shaharlarga qatnab yurishga ehtiyoj sezmasdan, o'z hududida sifatli ta'lim olish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Mazkur chora-tadbir yoshlar tadbirkorligini hududiy jihatdan kengaytirish, ayniqsa xizmatlar iqtisodiyotini rivojlantirish va inson kapitali sifatini oshirishga qaratilgan muhim institutsional instrument sifatida baholanishi mumkin. Bu esa tadqiqot davomida aniqlangan "inson kapitali – moliyaviy qo'llab-quvvatlash – biznes faoliyati" o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni yanada mustahkamlashga xizmat qiladi (4-jadval).

4-jadval
2026-yil yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash choralari⁴

Yo'nalish	Mazmuni	Miqyosi
Ta'lim dasturi	"Yangi avlod tadbirkorlari"	40 000 yosh
Imtiyozli moliyalashtirish	7% ssuda, 200 mln so'mgacha	1 000 loyiha
Venchur qo'llab-quvvatlash	"Yoshlar venchurs" jamg'armasi	100 loyiha, 1 mlrd so'mgacha
Konsalting yordami	Biznes reja tayyorlash	50 000 yosh
Amaliy trening	Savdo tarmoqlari va ekspertlar ishtiroki	20 000 yosh
Infratuzilma yordami	Davlat xizmatlari xarajatlarini qoplash	Yangi startaplar

Taqdim etilgan jadval O'zbekistonda 2026-yilda yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan asosiy davlat chora-tadbirlari va ularning miqyosini ifodalaydi. Mazkur chora-tadbirlar kompleks yondashuv asosida shakllantirilgan bo'lib, ular bir vaqtning o'zida inson kapitalini rivojlantirish, moliyaviy resurslarga kirish imkoniyatlarini kengaytirish hamda startap ekotizimini mustahkamlashga yo'naltirilgan.

Jadval tahlili shuni ko'rsatadiki, eng katta ulush ta'lim va kompetensiyalarni rivojlantirish dasturlariga to'g'ri keladi. "Yangi avlod tadbirkorlari" dasturi doirasida 40 ming nafar yoshni qamrab olish rejalashtirilgani tadbirkorlik ko'nikmalarini tizimli ravishda shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, 50 ming nafar yoshni qamrab oluvchi konsalting va biznes-reja tayyorlash xizmatlari biznes faoliyatining boshlang'ich bosqichida uchraydigan bilim va tajriba yetishmovchiligini kamaytirishga qaratilgan.

Moliyaviy qo'llab-quvvatlash yo'nalishida 7 foizlik imtiyozli kreditlar va 200 million so'mgacha bo'lgan ssudalar orqali 1 000 ta loyihani moliyalashtirish nazarda tutilgan. Bu yosh tadbirkorlarning kapitalga kirish imkoniyatlarini kengaytirib, yangi biznes tashabbuslarini amalga oshirish uchun qulay sharoit yaratadi. Ayniqsa, boshlang'ich kapital yetishmovchiligi bilan bog'liq muammolarni yumshatishda ushbu mexanizmlar muhim iqtisodiy instrument sifatida namoyon bo'lmoqda.

Venchur qo'llab-quvvatlash tizimi doirasida "Yoshlar venchurs" jamg'armasi orqali 100 ta istiqbolli startap loyihaga 1 milliard so'mgacha investitsiya jalb etilishi rejalashtirilgan. Mazkur tashabbus innovatsion va texnologik biznes loyihalarni rivojlantirish, shuningdek yuqori riskli, biroq yuqori daromad salohiyatiga ega startaplarni qo'llab-quvvatlashga xizmat qiladi.

Amaliy treninglar va infratuzilma yordami esa yosh tadbirkorlarning real biznes muhitida tajriba orttirishi hamda operatsion xarajatlarni kamaytirish imkonini beradi. Xususan, savdo tarmoqlari va ekspertlar ishtirokidagi trening dasturlari 20 ming nafar yoshni qamrab olishi rejalashtirilgan bo'lib, bu ularning biznes boshqaruvi, marketing va moliyaviy rejalashtirish bo'yicha amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shuningdek, davlat xizmatlari bilan bog'liq ayrim xarajatlarning qoplanishi yangi startaplar uchun kirish to'siqlarini sezilarli darajada kamaytiradi.

Islohotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, davlat aralashuvi endilikda faqat moliyaviy qo'llab-quvvatlash bilan cheklanib qolmay, balki to'liq "startup ecosystem building" modeliga o'tish tendensiyasini namoyon qilmoqda. Bu model doirasida ta'lim, moliyalashtirish, mentoring, infratuzilma va raqamli platformalarni yagona tizim asosida integratsiyalash asosiy ustuvor yo'nalish sifatida shakllanmoqda (5-jadval).

5-jadval
Islohotlarning iqtisodiy ta'sir mexanizmi⁵

Omil	Ta'sir kanali	Kutilayotgan natija
Ta'lim	Inson kapitali oshishi	Biznes kompetensiyalar rivoji
Moliyalashtirish	Kapitalga kirish	Startaplar ko'payishi
Venchor tizim	Risk kapital	Innovatsiya o'sishi
Konsalting	Bilim transferi	Xatolar kamayishi
Infratuzilma	Xarajat kamayishi	Barqarorlik oshishi

Ushbu tadqiqot doirasida O'zbekistonda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish jarayoni bosqichma-bosqich va tizimli model asosida tahlil qilindi. Xususan, 2026-yilda amalga oshirilayotgan "Yangi avlod tadbirkorlari" dasturi inson kapitali, moliyaviy qo'llab-quvvatlash va startap ekotizimi o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni kuchaytiruvchi muhim institutsional mexanizm sifatida baholanadi.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish faqat moliyaviy resurslar bilan cheklanmaydi. Mazkur jarayon ta'lim, innovatsion infratuzilma, raqamli savodxonlik, biznes-muhit va institutsional qo'llab-quvvatlashning o'zaro integratsiyasiga asoslanadi. Shu sababli, zamonaviy tadbirkorlik siyosati "startup ecosystem building" tamoyiliga tayangan holda shakllanmoqda (1-rasm).

1-rasm. Yangi Avlod Tadbirkorlari Dasturi (2026)⁶

XULOSA VA TAKLIFLAR

Ushbu tadqiqot O'zbekistonda kichik biznes va yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish jarayonini 2026-yil islohotlari kontekstida kompleks tahlil qildi. Empirik natijalar kichik biznes sektorining milliy iqtisodiyotdagi ulushi barqaror o'sish tendensiyasiga ega ekanligini tasdiqlab, 2025-yilda uning YaIMdagi ulushi 52,2 foizga yetganini ko'rsatdi. Bu esa xususiy sektorning iqtisodiy rivojlanish va bandlikni ta'minlashdagi strategik ahamiyati tobora

5 Muallif ishlanmasi

6 Muallif ishlanmasi

ortib borayotganini anglatadi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, yoshlar tadbirkorligi rivojlanishida inson kapitali, moliyaviy resurslarga kirish imkoniyati, raqamli savodxonlik hamda innovatsion ekotizim eng muhim determinantlar sifatida namoyon bo'ladi. Ayniqsa, raqamli kompetensiyalar darajasining yetarli emasligi kichik biznes samaradorligini cheklovchi asosiy omillardan biri ekanligi aniqlandi. Shu bilan birga, innovatsion infratuzilma va institutsional qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining rivojlanishi yoshlar tadbirkorligi faolligiga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatishi kuzatildi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 14.02.2025-yildagi "Yoshlar tadbirkorligini hamda ularning bandligini ta'minlashga qaratilgan biznes loyihalarni qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-60-sonli qarori, <https://lex.uz/docs/-7386867>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 14.02.2025-yildagi "Yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish va bandligini ta'minlashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-62-sonli qarori, <https://lex.uz/docs/-7387025>
3. [World Bank](#). (2024). *Uzbekistan Economic Update: Digital Transformation and Private Sector Development*. Washington, DC: World Bank Group.
4. [World Bank](#). (2023). *Entrepreneurship and Growth in Emerging Economies*. Washington, DC: World Bank Group.
5. [OECD](#). (2023). *SME and Entrepreneurship Outlook*. Paris: OECD Publishing.
6. [OECD](#). (2023). *Digital Skills for Competitiveness in Developing Economies*. Paris: OECD Publishing.
7. [OECD](#). (2022). *Financing SMEs and Entrepreneurs*. Paris: OECD Publishing.
8. International Labour Organization. (2023). *Youth Employment and Entrepreneurship Report*. Geneva: ILO. [ILO](#)
9. United Nations Development Programme. (2024). *Digital Economy in Central Asia: Opportunities and Challenges*. UNDP Uzbekistan. [UNDP](#)
10. Asian Development Bank. (2024). *Uzbekistan: Private Sector Development Strategy*. Manila: ADB. [ADB](#)
11. United Nations Conference on Trade and Development. (2023). *Technology and Innovation Report 2023*. Geneva: UNCTAD. [UNCTAD](#)
12. International Monetary Fund. (2023). *Economic Reforms in Transition Economies*. Washington, DC: IMF. [IMF](#)
13. Joseph Schumpeter. (1934). *The Theory of Economic Development*. Harvard University Press.
14. Thorsten Beck, & Asli Demirgüç-Kunt. (2006). *Small and Medium-Size Enterprises: Access to Finance as a Growth Constraint*. *Journal of Banking & Finance*, 30(11), 2931–2943.
15. David Audretsch. (2012). *Entrepreneurship Research*. *Management Decision*, 50(5), 755–764.
16. Zoltan Acs. (2010). *High-Impact Entrepreneurship*. *Small Business Economics*, 35(2), 129–138.
17. Erkkö Autio. (2016). *Digital Affordances, Entrepreneurial Ecosystems, and the Rise of Digital Entrepreneurship*. *Strategic Entrepreneurship Journal*, 10(1), 51–66.
18. Erik Stam. (2015). *Entrepreneurial Ecosystems and Regional Policy*. *European Planning Studies*, 23(9), 1759–1769.
19. O'zbekiston Respublikasi Statistika qo'mitasi. (2025). *Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik ko'rsatkichlari*. Toshkent: Statistika qo'mitasi. [Stat.uz](#)
20. IT Park Uzbekistan. (2025). *Startup Ecosystem Development Report*. Toshkent: IT Park Uzbekistan. [IT Park Uzbekistan](#)

muhandislik

& iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100